ქვირა, 24 თებერვალი
1929 წ.

ნიანგი

№ 9

საქართველოს სახელმწიფო
თბილისი
საჯარო ბიბლიოთეკა

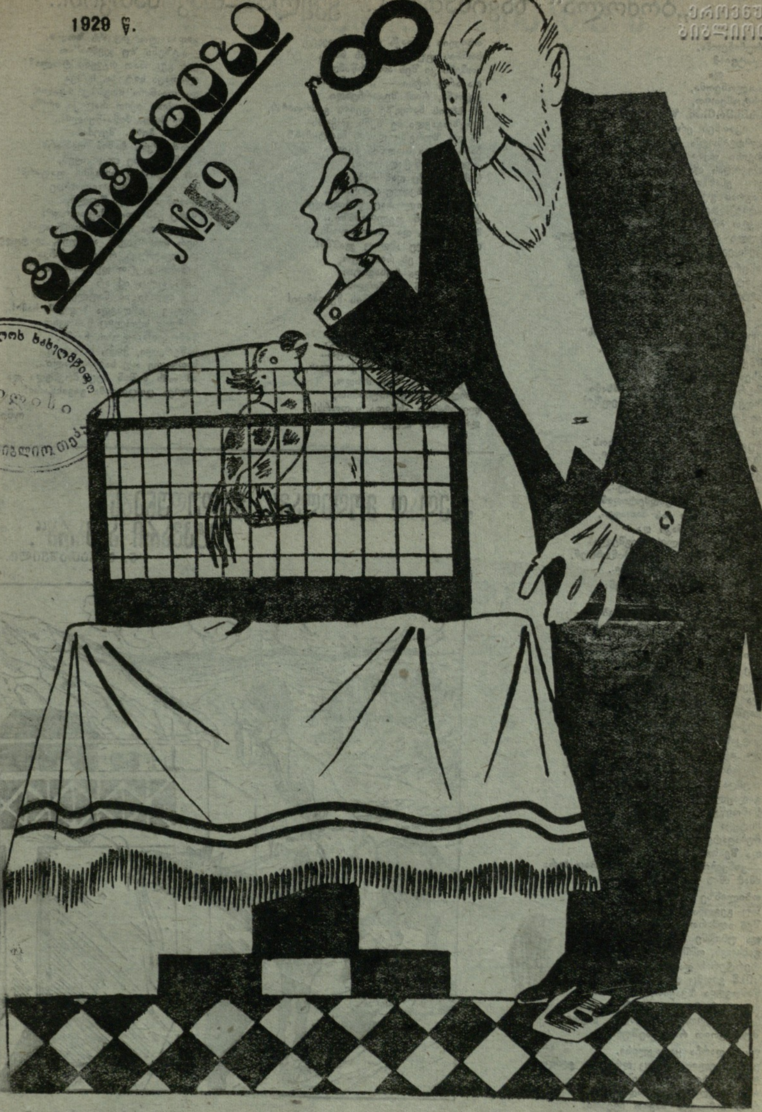

„პრემიერი“ და თუთიყუში

— პოპკა, ა, პოპოჩკა, გაუვიდა თუ არა ყავლი საბ
ჭოთა საქართველოს?!
— (სწრაფად, სხაპასხუპით) დიახ, რვა წლის!

„ბრძოლა“ ზავისათვის... ყველა—თავისათვის!..

რუმინეთმა,
ლატვიამ
და
პოლონეთმა,
ესტონეთით,
ესესერთან ზავი შეჰკრეს,
მოიკითხეს ერთმანეთი,
ლიტვინოვმა წაუკითხა
თვისი ოქმი ჯერ—პატეკს;
დევილას და სელიმაას
არც ენახათ ჯერ ის არც ერთს,
მაგრამ გულში მაინც ოქმის
ალბეჭდოდათ სიყვარული;
იგით ოზოლსსაც ოქმისადმი
გულს არ ედო ზრახვა. მტრული..
შემდეგ დასხდენ და რიგ-რიგათ
მოაწერეს ოქმზე ხელი.
ლიტვინოვმა ამის ირგვლივ
სიტყვა უთხრა იმათ ვრცელი.
არც პატეკი დარჩა ვალში,
დევილამაც ჩაახველა..
ერთი სიტყვით, „რეჩისათვის“
განემზადა თითქმის ყველა.
მშვიდობა და მეგობრობა
ახეთია მეზობლებში;
მტრობა კი ძირს! მისი შხამი
ზღვასაც ეყვის ერთი თეფში!
აღმოსავლეთ ევროპაში
რომ დაისკვნა ეს ამბავი,
ხუთ მეზობელ სახელმწიფოს
რომ მოადგა კარზედ ზავი,
ევროპაში, იქ, პარიზში
დავა იყო მეტად მწვავე...
ათას ცრაას ჩვიდმეტიდამ
მოაქვს თვისი მას სათავე..
მენშევიკი, დაშნაკი და
მუსავატის სულის მდგმელი
ძანძგილობდენ, ჭყლოპინობდენ,
ხმალზე ედოთ ასე ხელი..
—ზავი! ზავი!.. იძახოდენ:
საჭიროა ზავი დიდათ!
თუ რომ ზავი არ გვექნება
სამეზობლო გზათ და ხიდათ,
მაშინ ჩვენი ბატონობა
ქვიშაზეა აგებული!..
ახე ყადრი ზავის იმათ
ყველას მქონდათ გაგებული..
და წინ ფართო მაგიდაზე
გაეშალათ კიდეც რუქა,
თურქ-სპარსამდის რაც სივრცეა,
კავკასიის მთების უკან,
და იყოფდენ ამ მიდამოს
მეგობრულად, ვითომც „ჩუმად“,
თუმცა თვითონ ერთმანეთის
გადაყლაპვა სურდათ უმად!
წამოიწყო მენშევიკმა
სიტყვა თვისი შესავალი.
მუსავატელს დაუთაფლა
და შეასო დაშნაკს თვალი:
—ყინულის თავი შენ ხარ, რაც ხარ:
ძმამ ძმის მკერდიც არ დაზოგე.
თბილისზე რომ მოიწევდი,
თუ გეგონა ის საჯოგე.
შენ აღმართე პირველ ხელი
და უმიზნე ბოლნის-ხაჩინს!
გახსოვს, იმში რომ ითრევდი
ტერტერას და იმის „ახჩიკს“!
დრომ ვითომც დრო შეგვირჩია,
წამოვიდა ზვავით, ზავთით...
გულს რომ ცეცხლი შემოეგზნო,
ჩვენ ვუქრობდით შემდეგ ნავთით!..
შულავერით რომ გაეშურა,
უკან დარჩა ყარაკლისი.
ვერ შველოდა ვერც დრო და ვერც
ვართაპეტის პარაქლისი!..
ისევ ინგლისს დაუმადლე,
რომ ჩამოდგა ზავით ჩვენში!
ეხლაც სახლში იქნებოდი,
არ გკლებოდა მაშინ „სხვენში“!
დაშნაკს გული მოუვიდა:
—რას მიჭქარავ, ტუტუც „ვრაცი“!
სიტყვაზე რომ საქმე მივა,
შენ [illegible]
თბილის ქალაქს თავს დააჯექ,
სომხის ფულით არის ნაგი,
სომეხი კი შენ არ გრწამდა
და არც რუსი — „ამხანაგი“!
გეგონა, რომ შეგარჩენდი
ამ სხვის ხარჯზე ფეხის განრთხმას,
დავზოგავდი მე შენს კოჭებს
ან და ზურგში დანის ჩარტყმას?
ბამბაკი და ბოლნის ხევი,
შულავრიან-ჭადრიანა.
ჩემია და მე დამრჩება
დღეს თუ ხვალე-ადრიანა...
კვლავ თბილისსაც წამოვიღებ
და ჩავიტან დილიჯანში..
ბორჩალოს და ახალქალაქს
დავენაცვლე ახლაც ჯანში!..
ამ ქაქანში ეს რომ იყო,
ატყდა ახლა მუსავატი:
ფოთოლიდან გადმოლახა
რუკა თითქმის ხრამის წყლამდი!
ქოსალო და ყაფანახჩი,
ყარაია, ყარა-თაფა,..
მოუყვა ასე სოფელ-სოფელ,
თბილისამდი გზა მოკაფა...
შემდეგ—გასწვდა ზაქათალას,
ლაგოდეხიც ზედ მიადო,
ვარდისუბან-ყარსუბანით,
ლელიანით ასწვდა ყადორს!
და იქიდან ლეკეთამდის
გადაავლო კავკასს ზოლი:
—„ეზენი ზუ ჯემია“-ო
ვინ გეგონათ თქვენი ტოლი?!
დაათავა სიტყვა, ხაზვა
და დაანთო მთებზე თვალი.
თითქოს, იქით რაც კი არის,
სულ მისია მიწა-წყალი!..
—მეი! მეი!.. შეუძახა
მენშევიკმა მაშინ თათარს:
— განჯას ისე დავიკავებ,
არ გავარხევ თითქმის ფაფარს!
და თუ ყაზახ-ფოილომდე
დაგანებო მიწა-წყალი,
შენც გამიხდი კმაყოფილი:
დაჯექ და რწყე მოსარწყავი!..
ვერ მორიგდენ, ატყდენ, დატყდენ
და დაუწყეს რუკას „ქიჩვა“,
სანამდის ერთ დედნისაგან
სამი რუკა იქ არ იშვა...
და ხელში ამ ნაფლეთებით
კვლავ მჯილავდა ხელებს სამი!..
შემდეგ სტოლიც წამოვიდა,
წამოვიდა: ჯოხი, სკამი,
საწერელი, ჭიქა, სარკე,
სათვალე თუ სავარცხალი..,
ამ ომს მაშინ მეც მოვხვდი და
ძლივს ცოცხალმა გავასწარი!..

ონისიმე.

„ნელად მოღელავს, მოდუდუნებს მტკვარი ანკარა“.

ნ. ბარათაშვილი.

— იმის ოჯახს კი დასწვავს ცეცხლი, დასწვავს თაკარა, ვინც აქ ამ-ჟენი დულაბი და რკინა ჩაჭყარა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გაშავებული „რევოლიუციონერი“

— მომილოცავს, ხარიტონ!

— რა მილოცავ, ბიძია!?

— მომილოცავს, დაესწარი მრავალს!

— რა მაქვს, ბიძია მოსალოცი? რომელი დღეობა მე მაქვს?

— მომილოცავს საბჭოთა საქართველოს რვა წლის თავი!

ხარიტონმა რაღაც უცნაური გამომეტყველება მიიღო. წარბები შეათამაშა და თითქოს განგებ გააჩერა, გააშეშა ისეთ გამოურკვეველ მდგომარეობაში, რომ ვერც დიდ გაბრაზებას ღასწამებდით და ვერც კმაყოფილებას.

ხარიტონი ჩემს მეზობელ ოთახში ცხოვრობს. მას ჭირივით ვეჯავრები, მაგრამ სალამის მოცემის დროს ყოველთვის ისე გახსნის სახეს და გაიღიმებს, თითქოს წლობით მოწყურებული იყო ჩემს ნახვას და როგორც იქნა მოესწრო.

მე მიყვარს მისი გაბრაზება პოლიტიკურ საკითხებზე ლაპარაკის ჩამოგდებით. ეხლაც ჩემი მიზანი იყო მისი გახელება. ვიცოდი, რომ ჩემი მილოცვა მას სულიერ წონასწორობიდან გამოიყვანდა და ერთხელ კიდევ გადმოალაგებდა „ფაქტებს“ მისი „რევოლიუციონური“ წარსულიდან.

— შენ მემასხრები, ყმაწვილო! მე კი სამასხროდ არ მცალია!

— არ შესცდე, ხარიტონ! სრულებითაც არ გემასხრები... გილოცავ საბჭოთა საქართველოს რვა წლის თავს! შენ ხომ ძველი „რევოლიუციონერი“ ხარ!

— მემასხრები მაშ! გუშინ საბჭოების არჩევნებში შავ სიაში მომაყოლეთ, დღეს მოდიხარ და მილოცავ! რას მილოცავ? ჩემი გაშავების და წახდენის დღეს?

— შენი გაშავება, ხარიტონ უსათუოდ სამწუხარო ამბავია, მაგრამ...

— მაგრამ რა? რომელი შავრაზმელი მე მნახეთ?

— შავრაზმელი არა, მაგრამ...

— ა! კიდევ „მაგრამ“...— ვატყობ, რომ ხარიტონს თანდათან ეკარგება მოთმინება.

— მაგრამ ერთ დროს მგონი წაითავადებდი, შემდეგ წაივაჭრებდი და ეხლა წაისპეკულიანტებ.

— ვისაც ჩემი ახალგაზრდობა არ უნახავს, ღმერთმა სიბერე ნუ ანახვოს,— სთქვა ხარიტონმა და საყვედურის თვალით შემომხედა.

— შენ, ბიძია,— განაგრძო ხარიტონმა,— დაბადებული არ ყოფილხარ, როცა მე „პოდპოლნიკი“ ვიყავი.

— „პოდპოლნიკი“, თუ პოლკოვნიკი?

— „პოდპოლნიკი“— არალეგალური მუშაკი! შენ იქნება არც კი გესმის ამ სიტყვის მნიშვნელობა!— გაბრაზდა ხარიტონი.

— ცხრაას ხუთში,— ხარიტონმა მოხსნა გუდას თავი, ჩემს გარშემო თავს იყრიდნენ ბოხვაურის ყველა რევოლიუციონური ძალები...

სიტყვა „ბოხვაური“ ისე მაგრად სთქვა მან, რომ უნდა გეფიქრათ: ბოხვაური უსათუოდ დიდი სამრეწველო ქალაქია. მეც აღარ შევეკითხე, თუმცა არც ეხლა ვიცი, სად არის ბოხვაური, ან რას წარმოადგენს ის.

— ჩემს ბინაში იყო მოთავსებული **რევოლიუციონური** შტაბი, **რევოლიუციონური** არსენალი, **რევოლიუციონური** სტამბა, **რევოლიუციონური** კომიტეტი...

ხარიტონი ისე სიტყვას არ მოაბრუნებს, თუ „რევოლიუციონური“ არ დააყოლა.

— არა, „ნეუჟელი“?— ნახევრად სიცილით შევეკითხე.

„ნეუჟელმა“ კიდევ უფრო აალელვა ხარიტონი, რომელმაც ნიშნად პროტესტისა ასანთს გაჰკრა და მოკიდებულ პაპიროსს კიდევ ცეცხლი მოუკიდა.

— სასაცილო აქ არაფერია...

— არა, ხარიტონ, მე ისე გამიკვირდა: ყველაფერი „რევოლიუციონური“ როგორ მოთავსდა შენს ბინაში. ალბად, სასახლეში ცხოვრობდი.

ა, ბატონო, ა! აკი ვამბობდი, რომ კომუნისტები ყველაფერს ანგრევენ-მეთქი!

— ჰაი გიდი! მე უნდა ვიყო შავ სიაში და გუშინდელი (შევატყვე „ლაწირაკები“-ს თქმა უნდოდა) ბავშები მე დამცინოდნენ!?

— კარგი! ცხრაას ხუთის „მოღვაწეობას“, ალბად, ისტორია დაგიფასებს. ეხლა ის მითხარი, სად მოგისწრო თებერვლის რევოლიუციამ?

— სად მომისრო და რევოლიუციონურ პროლეტარიატის რევოლიუციონურ რიგებში! მართალია, მე ორგანიზაციულად ჩამოყალიბებული ვიყავი მენშევიკურ პარტიაში, მაგრამ რევოლიუციონურად ბოლშევიკური მიდრეკილებით ვიყავი გამსჭვალული.

— კი, მაგრამ შენ ხომ იმ დროს ვაჭრობდი და მსხვილ „კუპეცს“ გეძახდნენ?

— შენ, ბიძია, ჯერ ახალგაზრდა ხარ. გაიზრდები და მიხვდები, რომ ვაჭრობა-მრეწველობით შენდება სახელმწიფო.

— „ნეპუქელი“, ხარიტონ! კი მაგრამ „რევოლიუციონურ“ პარტიაში მსხვილი „კუპეცი“ სად გაგონილა?

— თუ არ გჯერა...

— არა, როგორ არ მჯერა, მაგრამ...

— ამ „მაგრამ“-ს რომ თავს დაანებებდე, უფრო დაგშვენდება, ბიძია! („ბიძია“-ს იმიტომ მეძახის ხარიტონი, რომ მასთან შედარებით ძალიან ახალგაზრდა ვარ).

— მაგრამ ისიც მჯერა, რომ მენშევიკების პარტია ისეთივე რევოლიუციონური იყო, როგორც შენ იყავი, ჩემო ხარიტონ!

— უკაცრავად, მე მენშევიკურ პარტიაზე უფრო რევოლიუციონური ვიყავი. აკი გითხარი რევოლიუციონურად ბოლშევიკურ მიდრეკილებას ვიჩენდი-მეთქი.

— კი, მაგრამ რაში გამოიხატა შენი ბოლშევიკური მიდრეკილება? იმაში, რომ საკუთარ 30 დესეტინა მიწაზე კაცს ფეხს არ ადგმევინებდი იმ დროს, როცა ირგვლივ გლეხებს თითო ციდა მიწაც არ გააჩნდა?

— ეს არ ეწინააღმდეგებოდა, ბიძია, ჩვენი პარტიის წესდებას?

— აბა, ამიტომ მოხვდი, ჩემო ხარიტონ, შავ სიაში, მაგრამ მე მაინც უნდა მოგილოცო: გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს!

— გაუმარჯოს, მაგრამ სანამდე ვიქნები გაშავებული წითელ საქართველოში?

— ვნახოთ! შენზეა დამოკიდებული. მშვიდობით!

— იცოცხლე, ბიძია! მიპასუხა ხარიტონმა და ისეთი სახე მიიღო, რომ მივხვდი: ერთი მაგრად შემოკურთხება აკლდა, არაფერი ერჩია.

სეგეირ-ბენ-შეიხ.

ბრძოლა ტერიტორიისათვის

„ამიერ-კავკასიის კონტრ-რევოლიუციონურ ემიგრა-
ციაში დიდი განხეთქილებაა საზღვრების გარშემო“.

საქმე არ ჰქონდეს ,ჭურისა დაჯდეს და ჭრაჭუნოსა.

„წმინდა სამება“

ჩემბერლენი
ბოლდუინი
ნ. რამიშვილი

(ჩემბერლენი შუაში ზის. მის წინ დგას რამიშვილი)

რამიშ.

ოსტინ, მიშველე თუ ძმახარ!
აღარ მაქვს მეტი მოთმენა;
მომეშველენით, დავამხოთ
ტიალი საბჭოთ ქვეყანა.
თორემ ჩამოვხმი წუხილით,
თმები მცვივდება ქალარა;
მეტი მოთმენა ოსტინჯან,
მე აღარ ძალმიძს, აღარა.

ჩემბ.

(ამაყად და მედიდურად)

სადაური ხარ, მითხარი,
შენ აქ ვინ მოგიყვანაო;
აბა, პასპორტი მიჩვენე,
თუ ძალგიძს ფეხის ფხანაო,
ბევრი მყოლია მსახურად
ბიჭები შენისთანაო.

(ბოლდუინს)

ბოლდუინ! მითხარ ვინ არი,
ამის საქმე რა რიგია;
თუ სადმე საქართველოა,
ვერაფერი გამიგია.

რამიშ.

ოსტინ! ოსტინ შენსა მზესა,
ეს სიტყვები რა რიგია;
ეს სასახლე და დარბაზი,
მითხარ, ვისთვის აგიგია?
შენს დიდება სახელისთვის
მეც ხომ მსხვერპლი გამიღია,
შენი დღეგრძელობისათვის
ყველა ფეხქვეშ გამიგია.

ჩემბ.

(შეუყვირებს):

გასწი, გასწი რასა როშავ,
ჩემი მყოფნის გასაჭირი;
ჩინეთმა და ინდოეთმა
ყველამ შემიცვალა პირი,
რუსეთიც კი მემუქრება,
მუშტებიც კი მომიღერა;
რა მწარეა ჩვენი ბედი,
რა მწარეა ეს სიმღერა.

რამიშ.

ოსტინ! მთელი კავკასია,
რომ გადმოგცე კალონიათ;
ჩაგაბარო მთელი ხალხი,
ვით წესი და კანონია,
მე გავხდები შენი მონა,
გზად დაგიფენ ია-ვარდებს;
დაგიგროვებ ხაზინაში
ათიათას მილიარდებს,
მხოლოდ შენ ერთს გეხვეწები
სამშობლოში დამაბრუნე

ჩემბერლენი:

შენი ქვეყანა რად მინდა,
ჩემიც ოხრად დამრჩენია;
ჩინეთიდან ჩაუქრობი,
გულზე ცეცხლი გამჩენია.

ბოლდუინი:

დავრდომილი, სნეული,
უნუგეშოთ ვსტირი მე;
კვნესის ოხრავს ეს გული
რა ვქნა შენი ჭირიმე.

რამიშ.

სანამ მქონდა ფულები,
ცქამე მოხრაკულები;
ეხლა გამომელია
ჩამოვყარე ყურები.

ჩემბ.

როცა ვიყავ ახალგაზრდა
და სიამით სძგერდა გული;
არ მეღირსა მე უბედურს
სიამე და სიხარული!.. (კვდება)

ბოლდ.

თავო ჩემო, ბედი არ გიწერია,
მთლად გავგიჟდი, შემეცვალა ფე-
რია..

(კვდება)

რამიშ.

(ხელებს გულზე დაიწყობს)

სამშობლო, სამშობლო!
ჩემო ლამაზო
რად გინდა, რად გინდა,
გულს დანა დამასო!
(კვდება)

ჭორიკა.

ვის რა ევალება

(ქუთაისი)

ეს დეკრეტი, მეგობრებო, ნურვის დაავფეთებს.
ჩვეულებრივ, ჩვენ ვთავაზობთ ფოჩვიან კამფეტებს
ყველას ვამცნობთ სათითაოთ თუ ვინ რას აკეთებს.

—:—

კბილებ - ჩაცვენილ ქვაფენილებს, ალმასკომმა უნდა
ქვა ჩათალი არ მოაგოს, ფეხი აგვიცურდა,
ქალაქს ღამით განათება, ჩემის აზრით, ავნებს:
ელექტრონის მძლავრი შუქი ასნეულებს თვალებს!..

—:—

აქაურ ჩვენს პროფ-კავშირებს ყველას ევალებათ
საწევრო ფულის აღება ნუ დაეზარებათ.
წევრთა უფლებრივ დაცვაზედ ნუ იწუხებთ თავსა:
— რა უშავს თუ გამგე მუშებს აუტეხს სკანდალსა

—:—

კლუბებში აქ უფრო მეტათ შეიძინონ ნარდი,
სხვა მხრივ კლუბში მუშაობის ნუ გექნებათ დარდი.
წარმოდგენა, ლექციები თუმც საჭირია მუშებს.
მაგრამ ასეთ „სისულელეს“ ნურვინ ნუ დაუშვებს.

—:—

კოოპერატორებმა ბევრი შეიძინონ ფარჩა
პუდრი, დუხი, ისეთები, ვაჭრებს რაც გადარჩა...
ზაფხულობით ბამბაზია, ბეწვიანი ქურქი
ზამთრობით კი, როს ატყდება თოვლის მძლავრი ბუქი.
თეთრი ტილო, თხელი ჩითი და ბევრი ამგვარი
(გთავაზობენ თეთრ ტუფლს, როცა ყინავს მთა და
ბარი“).

—:—

ყველა დარგის გამგეებმა მოისმინოს უნდა:
თუ ზოგიერთს პორტფელები მზისგან შეუხუნდა,
ამ თავითვე შეუკვეთონ. გამოისხან ფრთები.
და ზამთრისთვის იქონიონ შევროს პორტფელები.
გაალრმაონ პროტექცია უფრო მეტათ, ან და,
ნურავის ნუ მიიღებენ, ძმა ბიჭების გარდა.

მაკო.

მოწაფის გოდება

„თავო ჩემო, ბედი არ გიწერია“,
ვგრძნობ: ცხრაწლედის დამთავრება ძნელია,
გამოცდები ჩუმად გვიახლოვდება,
სული მიწუხს და გული მილონდება.

—:—

„გულო ჩემო, ტკბილათ არ გიძგერია“,
ატესტატის გამოტანა ძნელია,
„დედა ლა ვენა“ გულს მედება გენია.
ჩაფლავდება თავის შემარცხვენია.

—:—

„ჩანგო ჩემო, ეშხით არ გიჟღერია“,
„ფრიადები ერთიც არ მიწერია,
უწიგნობით თავ-ბედი მიწყევლია,
სახელგამო! აქ კი ბრალი შენია.

—:—

„არ მშროდება მწუხარება და ჭირი“.
გამოცდებში ავანსათ ვარ ჩაჭრილი,
უნივერსიტეტო, შენთვის ვტირი მე,
როს გიხილავ, ნეტავ შენი ჭირიმე.

—:—

„ნარკომპროსიც“ თურმე ჩვენი მტერია,
„უჩიტლები“ ხომ მთლად გადაგვერია,
მოგვიმატეს კიდევ გაკვეთილები
და სწავლით ვართ კბილებ - დაკვეთილები!

—:—

ახლოვდება განსაცდელის დღენია,
ეგზამენი ჩასაბარებელია,
მაგრამ არ მაქვს მზად მე ერთი საგანიც
ტყვე ვარ, მხუთავს ეს ცხრაწლედი—საკანი!..

შურა ცრემლიშვილი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ემიგრანტის სათვალეები ყირაზე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ასალოს გაჭირვება

გურული სცენა

— გამარჯობა, ასალო!

— გაგიმარჯოს, მარა... რაღა გამარჯობა...

— რა იყო, კაცო! რა დაგემართა?

— ნეტა რამე დამმართოდა, თუ გინდა—ხუნაგი და თაშანგი, უფრო იოლად გადვიტანდი.

— კაცო, წელკავი ხომ არ შეგფრენია მა გვერდებში, რომ მობღუნკულხარ და ცალ გვერდზე გადაფერდებულხარ ჩვენი სკოლის შენობასავით?!

— შენ რომ ჩემდენი მოგხდენოდა, მობღუნკვა კი არა, ახლა კუბოში იქნებოდი გაწვართული და საიქიოსკენ გექნებოდა ბარგი-ბარხანა აკრული.

— კაცო, თუ იტყვი, ქე თქვი, თუ არა და—ძაღმა გიყეფა სამარეში; დამჟავე და ქე გქონდეს, ცოლი დაგიორსულდება და აჭამე.

— კაი ამბავია მე ნუ მომიკვდე, ჩემი ხნის კაცს თუ ახლა ცოლი დოუორსულდა. (ღმერთს ექნა და მაშინაც არ დაორსულებულიყო, ახლა გვერდები მთელი მექნებოდა).

ჩხუბი რომ დეიწყო, სწორედ იმ წელიწადში ვაპირებდი გოგოს გათხოვებას: ქე იყო ბარე ოცი, აცდასამი წლის. ჰო-და, შე ხარ ჩემი ბატონი, ქე არ წააქეცელეს უფროსი ბიჭი სალდათში!.. ვუცადე—დღეს-ხვალ, დღეს-ხვალ გათავდება ჩხუბი-მეთქი, მარა არ დაადგა საშველი. ჩხუბი გრძელდებოდა და გრძელდებოდა პირდაპირ ჩემი გასათხოვარი გოგოს ჯინაზე.

— კი, მარა ვერ გაათხოვე ომის დროს!

— რაფერ გამეთხოვებია, როცა მეშინოდა: ვაი თუ სიძე ჩხუბში წეიყვანონ და ქე მოჰკლან-მეთქი!.. მერე ნიკოლოზა გადმოგიარწყვიტავეს ძირს და დეიწყო რევოლუცია; ერთი ქე დავაპირე გათხოვება, მაშინ მოდნაში იყო—რევოლიუციონერს მიყვებოდენ ქალები, მარა ვიფიქრე: ჯერ დავიცდი, ვინც გეიმარჯვებს, იმას მივსცემ ჩემს დარიკოს მეთქი... დეიწყო მენშოვიკობია... სახლის მამალივით ისე ყოყლოჩობდენ, რომ გეგონებოდათ—ამათი მომრევი ხალხი დუნია-მელებედურზე არ იქნებაო არსად. ვადვისვი ხელი ულვაშებზე და დევიწყე სასიძოს ძებნა. მარა ელანძე უცბად ქე არ შეიცვალა ყოლიფერი! ქე არ გააბუნძულეს აი შენი მამლაყინწა მენშევიკების მთავრობა... ვაი ამ ჭამას და მოსწრებას. გავშტერდი კაცი! სად არის ახლა ერთი ჯალინა დანა, რომ გამევისვა კისერში?.. მე მაშვინ ბათუმში ვიყავი. აი ჩვენი ნოე რამიშვილი გუშინწინ რომ საჯავახოში მიტინგს მართავდა და ამბობდა:—ორ დღეში ტფილის ისევ ჩვენ დევიბრუნებთ,—ქე არ შეკუნკულა პარახოდზე და ამბობს:—ჩვენ დავმარცხდით, მარა არა უშავს. ბოლშევიკები რომ დაგვეცარცხებია, ჩვენ გავიმარჯვებდითო!

— ვაი შენს პატრონს!—ვსთქვი ხმა-მაღლა ჩუმად და ძუნძულ-ძუნძულით მოვკურცხლე შინ...

მოგვჭამეს მენშევიკებმა ჭირი.

მიდიოდნენ იძახდენ: „ევროპა, ევროპაო“ და დასტური ქე არ ოუსრულდათ! თურმე საწყლებს ენამ უყივლა; ისე წავიდნენ, რომ აგერ რვაი წელიწადი გამოიჭინდა და იგინის დუხი არ ჩანა. ხანდისხან გამოგზავნიან თავის ჯაშუშებს, მარა ხელად ძლობლავენ...

— არც მასეა საქმე, ასალო, ი შე რომ გგონია! რაც ხანია მენშევიკები მოვლენ.

— უცადე შენ და ჩეჩე მატყლი. იმათ მოსვლამდე ჩემს მტერს არ აუდგა გვერდები... მეც დიდხანს ვუყურუტე და იქითკენ ყურებით კისერი მომეღრიცა, მარა არ მეგჭამოს ქირმა...

— ეჰე, რაც იზამ კაცო! კაი დრო იყო მაშინ. მენშევიკების დროს არაფერზე არ იყო „ვოჩერედი“.

— აბდა რაზე უნდა ყოფილიყო „ვეჩერეზი“, როცა არაფერი არ იშოვებოდა—არც შაქარი, არც პური და ფართალი: არც კონპერატივი იყო; აი ამიზა არ იყო მაშინ „ვეჩერეზი“. ახლა ყოლიფერია და ყველაყაი ეტანება ყიდვას და იმიზაა „ვეჩერეზი“.. ცხრაფეხასავით უკანუკან მიდიოდა მაშინ საქმე; ახლა კი ფინთიხივით მიდის წინ.

— ასალო, შენ როის გახდი კომუნისტი?

— ჭკუა რომ მქონებოდა, უწინ გავხდებოდი, და აი გვერდებიც მთელი მექნებოდა ახლა, მარა გვიანია, ბიძია... ჰო-და, ამ წილადობილას იმიზა მოვყევი, რომ ბოლშევიკების დროს რაფერ გამეთხოვებია გოგო? რამიშვილმა დეიბარა—ჩვენ მალე დავბრუნდებითო...

ქალის გათხოვება კი არა, ბადიში არ მოვნათლე, ამათი წასვლას ვუცდიდი... (ახლა პიონერის კომსომოლაში შევიდა და აღარც ჩვენი მონათვლა უნდა; კიდეც ტრაბახობს, რომ არ არის ხუცესის მონათლული).

რაღა ბევრი გავაგრძელო ურიის მკვდარსავით, აი ჩემი გასათხოვარი გოგო ქე არ დამიბერდა გაუთხოვარი ნაცარში?! ახლა კი ვეხვეწები ერთი-მეორეს, მარა ვის უნდა, „სტარი დევა“ არისო... რაც დრო გადის, უფრო და უფრო კაპასობს და ნომრები აშლილი აქვს:—გამათხოვეთ, გამათხოვეთ, თვარა თავს მოვიკლავო... ცოლიც მე მაბრალებს ამ უბედურებას... ყოველ ცისმარა დღეს ჩხუბი და ერთი ვაი-ვუშველებელია ჩემსას... აი გუშინ ორი თვის წინედ ჩხუბი მოგვივიდა სახლში და აი შენი ასალოც ასე მომთელეს ცოლმა და გოგომ... რა მიჭირდა მე სულელს თავის დროზე გამეთხოვებია...

ჩემი ცოდვა ჰქონდეს მენშევიკებს... მეც დამღუპეს, მარა თვითონაც დეიღუპენ. ანასიხი მათ სახელს.

— რაღა შენს ცოდვებს კიდევ უმატებ, განა თავისი საკუთარი ცოდვა არ ეყოფათ!

მოწიფული.

---

8 წელი

რვა წელი არის, რაც ჩვენს მხარეში
საბჭოთა ქვეყნის დროშა ფრიალებს;
შეჩერდა შავი ნისლის თარეში
და განახლების ქარი გრიალებს.
რვა წელი არის შავი უკუნი
დასერილია ცეცხლის ენებით;
ანთებულია შრომის ქვეყანა
და წინ მიიწევს მძლავრი შენებით.
ირხევა ტყე და იცინის ველი.
ის აღარ არის, რაც იყო წინად.
რვა წელი არის — დაეცა ძველი,
ცაზე ხუთ—ქიმა ვარსკვლავი ბრწყინავს.
რვა წელი არის მღვდლები, ვაჭრები,
კუმშავენ მუშტებს, ილესენ კბილებს;
გადახვეწილი ემიგრანტები
გულის სიღრმეში გრძნობენ ტკივილებს.
მენშევიკების ლოდინით უკვე
ჩამოუგრძელდათ კულაკებს ცხვირი,
რვა წელი არის უმცროსი ნოე
ყროყინობს, როგორც წყნეთელი ვირი!
რვა წელი არის რაც ფოფოდიებს
აღარ უნახავთ საკურთხის ფერი.
რვა წელი არის მშრომელი ხალხი
წინ იწევს და მით ლონდება მტერი!..

ი—ალ.

„დაშინებული ქოფაკი რვა წლის წინადს ჯირკს უყეფდა“-ო.

— [illegible]?!
— ჰმ! აი რვა წლის წინად სწორედ ამ მხრიდან [illegible]!..

ქართველის სახელმწიფო ბიბლიოთეკა

ბრძოლა ჰეგემონიისათვის

რესტორანი „ნედელიმაია როსია-ში", ნაციონალურ კერძს უჯდა ნაციონალურ ფიქრებით დაბურული ნაციონალისტი რუსი მენშევიკი დანი და ნაციონალურ საკითხზე მსჯელობდა კირილე რომანოვის ერთ-ერთ ლენერალთან.

— საინტერესოა, რას ფიქრობს ეს ხალხი,—სთქვა მან ქართველ მენშევიკებზე და მუშტი დაარტყა მაგიდას.—ჩვენ განა იმისთვის ვიბრძვით, იმისთვის მივიყვანეთ ბოლშევიკური რუსეთი დაღუპვის კარამდე, იმისთვის ვამზადებთ ინტერვენციას და იმისთვის ვანთავისუფლებთ რუსეთს, რომ იგი დავყოთ და დავქსაქსოთ? განა ჩვენ საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის ვიბრძვით?.. არა ბატონო ქართველო მენშევიკებო, მეავე პატრიოტებო! თქვენი საქართველოსთვის ჩვენ არ გვითმენია ამდენი, თქვენთვის არ გაგვიყიდია ჩვენი წმინდა, მენშევიკური სინიდისი! განთავისუფლებული რუსეთი, რომელსაც ჩვენ ხელში ჩავიგდებთ, მთლიანი და განუყოფელი უნდა იყოს...

ლენერალი, რომელიც მეთექვსმეტე (?) ისმენდა ამ ქადაგებას, წყნარად სთვლემდა.

კაფე „არარატში" (ისევ პარიზში), მეავე პატრიოტულ ფიქრებით დატვირთული, მეავე კომბოსტოს, პატრიოტულ მწვადს და მეავე ღვინოს შეექცეოდა დაშნაკციუტიუნების მცირე ჯგუფი.

— ჩვენი მეზობელი სახელმწიფოს,—საქართველოს გასაბჭოების 8 წლის თავი ამ დღეებში შესრულდება,—სთქვა ერთმა.

— ნუღარ გამახსენებ თუ ღმერთი გწამს, — აღელვებით წამოიძახა ლიდერმა.

— რატომ?

— იმიტომ, რომ ეგ გასაბჭოება რომ არ მომხდარიყო, საქართველოს ნახევარი ახლა ჩვენი იქნებოდა...

— ეს კი მართალია!

— ჰმ! მართალიაო? მართალი კი არა კრისტალური ჭეშმარიტებაა. ჩვენ ხელში ჩავიგდებდით ახალციხის, ახალქალაქის და ბორჩალოს მაზრებს.. შემდეგ ტფილისსაც მივიკუთვნებდით.. მაგათ ქუთაისიც ეყოფათ..

— რაღა თქმა უნდა, მაგრამ ხომ ხედავ, ქართველი მენშევიკები აქ პირიქით გვედავებიან, სომხეთის ნაწილი ჩვენ გვეკუთვნისო..

— მაგათი თავის გახეთქამ.., ოჰ, ერთი ჩავიდე ჩემს სამშობლო სომხეთში, გავანთავისუფლო იგი ბარბაროსებისაგან და მერე მე ვიცი: საქართველოს ნახევარს ხელში ჩავიგდებ... მაშ ეს დიდი სომხეთის სადღეგრძელო იყოს.

მეავე პატრიოტებმა მეავე ღვინით გაიმჟავეს პირი.

თვითეული მათგანი საზღვრებ გადიდებულ სამშობლოს ფიქრს მიეცა.

— არსებითად ამიერ-კავკასია ჩვენი უნდა დარჩეს... ყოველ შემთხვევაში ჰეგემონია ჩვენი უნდა იყოს იმ ორ ზღვას შორის"—ფიქრობდა თვითეული მათგანი.

კაფე - რესტორან „ბაქოში" (ისევ პარიზში), ნაციონალურ ლიულა-ქიაბაბს შეექცევიან ადერბეიჯანელი მუსავატისტები.

— რას ამბობს ეს ჟორდანია-რამიშვილი,—უკმაყოფილოდ სთქვა ერთმა მათგანმა, „მთავრობის წევრმა",— ჩვენ საქართველოდან ყარაიას მოვითხოვთ და ისინი აქეთ გვედავებიან, ადერბეიჯანის ნაწილის მითვისება სურთ.

— რას ამბობ,—შეაწყვეტინა „მთავრობის" მეორე წევრმა. — ერთი ჩემ საყვარელ ადერბეიჯანში ჩავიდე და მერე ვნახოთ ვინ გააფართოებს საზღვრებს: ჩვენ, საქართველო თუ სომხეთი...

— არსებითად ამიერ - კავკასია ჩვენი უნდა იყოს და ასეც მოხდება, რადგანაც ჩვენ გვეკუთვნის ჰეგემონია შავსა და კასპიის ზღვებს შორის...

გაცხარებული გული ნაციონალურ ბეჭმეზით გაიგრილეს და ადერბეიჯანის საზღვრების ხაზვას შეუდგენ.

გარედანაც ნაციონალური ქართული სამიკიტნოა და შიგნიდანაც. სახელიც „საქართველო" ქვია. სამიკიტნოს მფლობელთ, (რამოდენიმე მათგანი მთავრობის წევრიც არის) ნაციონალური ტანისამოსი აცვიათ, ლაქიებს ხმლები კიდიათ და ისე დააქვთ საცივი, მზარეულებიც ნაციონალურ ხანჯლებით არიან წელ-დამშვენებული.

ერთი სიტყვით ამ რესტორანში ყველაფერი ქართულია. ამას მოითხოვს საქართველოს კეთილდღეობა და მისი ინტერესები.

ნაციონალური იერი ახლავს ყოველ კერძს, ყოველი მჭადის ნაჭერს. არის ეროვნული ლომიც.

— საინტერესოა, რას ფიქრობს ეს ხალხი, — მჭევრმეტყველობს ერთ კუთხეში მეავე მენშევიკი, მეავე პატრიოტი, მეავე ნაციონალისტი და „თითქმის" შოვინისტიც. დღეს თუ ჩვენ ბოლშევიზმი დაემხობა საკაცობრიო ძალებით და ამ რუს მენშევიკებმა აქამდე ვერ შევაგნებინეთ, რომ განთავისუფლებული საქართველო მხოლოდ და მარტო ჩვენი იქნება.

— რის რუსეთთან შეერთება, რას ბოდავს ეს დანი,—წამოიძახა მეორემ. ჩვენ გვეყოლება მფარველი სახელმწიფო ევროპის რომელიმე ძლიერი ერის სახით. ჩვენ ამდენი ვაშრომეთ. ბოლშევიზმი დამხობის პირამდე მივიყვანეთ და ახლა კიდევ დანები გვედავებიან?

— რუსეთს რაღას ვამტყუნებთ ყმაწვილებო, ეს დაშნაკები რომ აღარ გვეშვებიან! ეს ბორჩალო, ეს ახალქალაქიო, ეს ახალციხეო, ყველა ჩვენი უნდა იყოსო..

— ჰაი დედასა! შევცდით რომ ეგენი არ გავანიავეთ და რაღაი ახლა... მაგრამ როცა საქართველოს გავანთავისუფლებთ, სომხეთის ერთი მოზრდილი კუსოკი ჩვენ უნდა შევიმატოთ, თვითონ სომხეთიც ჩვენი გავლენის ქვეშ უნდა დარჩეს!

— ადერბეიჯანიც!

— ცხადია, ადერბეიჯანიც! რაც მათ ჩვენს საზღვრებზე ადგილ-მამულები აქვთ, ჩვენ უნდა შევიმატოთ.

— ეს ცოტაა! ჩვენ უნდა აღვადგინოთ თამარის დროის საქართველო!

— გაუმარჯოს გაფართოებულ საქართველოს!..

მეავე პატრიოტები მეავე ღვინოს შეექცევიან და იმპერიალისტური მადით ანადგურებენ ლომს.

— საერთოდ, დღეს, ჩვენი პარტიის სახელით, მე ვაცხადებ, — ამბობს ერთი მათგანი, —საქართველომ, არსებითად უნდა დაიპყროს მთელი ამიერ-კავკასია და გაბატონდეს შავიდან კასპიის ზღვამდე. ამას მოითხოვს როგორც თვით ამიერ-კავკასიის, ისე ქართველი ხალხის ინტერესები.

— სწორია... უდავოა...

მეავე პატრიოტებს და იმპერიალისტებს თვალებზე ცრემლი ადგებათ (ალბათ ისიც მეავე).

— აბა, ყარამან" ოთხი საიხი ლომი ამ შემთხვევის გამო!..

გაიმპერიალისტებულ მენშევიკურ მადის მსხვერპლი დამატებით ხდება ოთხი თეფში ცხელი ლომი...

ტერსიტი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დეპუტატი იორგა, მინისტრი იორღა

[illegible]უტატის **იორგის** შეკითხვაზე
რ[illegible]ამხედრო მინისტრმა **ციხოვს-**
კი[illegible]ტში განაცხადა: „დნესტრის
გ[illegible]აკავშირებით, უკრაინიდან სა-
ნ[illegible]ხიდვის მიზნით, გახშირდა სა-
ზ[illegible]ასვლების შემთხვევები". სა-
ნ[illegible]თად შემოაქვთ საპროპაგანდო
ლ[illegible]ს კონტრაბანდა. გახშირდა რუ
მ[illegible]კაცთა გაქცევა საბჭოთა კავ-
[illegible]სკაცები ცუდად არიან ჩაცმუ-
ლ[illegible]ი, შეიარაღებულნი და აკლიათ კვებაც"..
ციხოვსკი იწონებს გენერალ **ზადიკას** მიერ
ბესარაბიაში საალყო წესების გამოცხადე-
ბას!..

(დეპეშებიდან)

იორღა ცხენი
შოლტს არ დაიკრავს,
ფერდებზე მათრახს
არ გადიჭირებს,
სწრაფ სვლაში მანძილს
მკერდით დაისრავს,
ათოკავს გზის პირს
თუ განაპირებს...
წავა და მხედარს
წინ გაიტაცებს,
მხედარს სევდისგან
გულს გადუფერავს...
იორღა ქარსაც
სისწრაფეს სტაცებს...
მინდორს არ სტოვებს
გადაუთელავს...
ასეთი არის
ცხენი იორღა!
და თუ მინისტრიც
გახლავთ ფხიანი,
მას დეპუტატი
ვინმე, იორგა,
როგორც ფაშისტი
ადამიანი,
მისცემს შეკითხვას
შესახებ დნესტრის:
თუ რათ გაჰყინა
ზამთარმა წყალი?
საბჭოთა კავშირს
ხალხი რათ შესტრფის
და სულ იქით რად
უჭირავს თვალი?!.
და საპასუხოთ
ეტყვის მინისტრი,
ციხოვსკი, კაცი
პარლამენტარი:
— დიახ, ზამთარმა
გაჰყინა დნესტრი
და კონტრაბანდას
გაუხსნა კარი!
გარბიან ჩვენი
ჯარისკაცები:
უკრაინაში
ბევრია პური,
„სემიჩკის" გულის
ზეთი, საწები,
სტაფილო, ქინძი
და ნიახური...
დაბრუნებულებს
პურთან და ქვაქთან
ლიტერატურაც
მოაქვთ, მაცდური...
დიახ, ქვეყანა
ამ ბოლოს წახდა:
რევს ჩრდილოეთი,
ანდამატური!
მაგრამ მე იქ მყავს
კაცი, **ზადიკა,**
გენერალია
გამობრძმედილი:
საალყო წესებს,
ვიცი, გადიტანს
ბესარაბია,
კარ-მოკეტილი!..
იქ უნდა შევქმნათ
ძლიერი ჯარი,
ვით სანაპიროს
შვენის და ხვდება,
რომ ჩრდილოეთის
მსუსხავი ქარი
დე, დნესტრს ბიჯითაც
ნუ გადმოსცდება,
რათა აქეთა
კიდეზე ამ წყლის
მძლედ აღიმართოს,
როგორც მუქარა,
რიგები ჩვენი
ნაპირის რაზმის,
დღეს დნესტრმა ბჭე რომ
გამოუთხარა
და ყინულის გზა
რომ გაუფინა
დეზერტირობას
და კონტრაბანდას!..
დიახ, ზამთარმა
მოგვმადლა ყინვა
და დაგვიმსგავსა
იქ ჯარი ბანდას!..
მაგრამ ჯარს საცმლით
თუ იარაღით
ისე აღვჭურავთ
ამ ცოტა ხანში,
რომ ბევრ სხვა ჯარს ის
სჯობდეს სისაღით,
ვერ ეტეოდეს
საკუთარს კანში!"..
„ვერ ეტეოდეს
საკუთარს კანში"!..
თქმულია მეტად
მტკიცედ და მაგრად...
ვხედავ მინისტრი
ულერს მიზანში,
ჰკრავს დნესტრის ნაპირს
ფოლადის მაგრად!
მაგრამ მშვიდობა?
თებერვლის ოქმი?
პარიზის ხმა თუ
კელოგის პაქტი?
სჩანს, ვერ მოვსულვართ
ციხოვსკის ოხტში,
რომ მას ახარებს
ზადიკას აქტი!
სჩანს, ეს მინისტრი
არის იორღა!
მაშ, მათრახს იგი
რისთვის დაიკრავს?
შეეკითხება
როცა იორგა,
ფაშისტურ ზრახვებს
თვისას რა იკლავს:
ზამთარს და ყინვებს
მოიმიზეზებს,
ხან მოიშველებს
ზაფხულის სიცხეს...
ფაშისტი მხოლოდ
შემთხვევებს იძებს,
ციხოვსკის იგი
კითხვებს კვლავაც მისცემს...
და მოიწონებს
კაცი, ციხოვსკი
ზადიკას წესებს,
საალყო დროსი!
ან და სხვა ხრიკებს
კიდევ ვინ მოსთვლის
ამ ჰარამზადა
ვერაგი ხროსი?..
იგი თვის აზრსა
და განზრახვაში
ისე მტკიცეა
და ის მალი,
როგორც „აკულა"
უძირო ზღვაში,
ან წყლის პირს შლამში—
ქვეწარმავალი,
ან, ვით წინსვლაში
ცხენი, იორღა,
სწრაფია, ოდნავ
აღვირს თუ მოსწი,
ან შეკითხვაში
როგორც— იორგა,
ან ზედ პასუხში—
როგორც ციხოვსკი!..
დიახ, იორღა
შოლტს არ დაიკრავს,
ფერდებზე მათრახს
არ გადიჭირებს,
სწრაფ სვლაში სივრცეს
მკერდით გაისრავს:
ათოკავს გზის პირს
თუ განაპირებს;
წავა და მხედარს
წინ გაიტაცებს,
მხედარს გულიდან
დარდს გადაჰფერავს,
საალყო წესსაც
კი რულს მოსტაცებს
და დნესტრს გაყინულ
მკერდს გადუზვერავს,
თითქოს ნატრობსთ:
ზავზედ პირობა
გადნეს, თუმც ხელიც
ზედ უწერია...
და, ამის შემდეგ,
მისი გმირობა
ან სიტყვა
რაღა დასაჯერია?!.

ბზიკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ცნობილი პროფესორი

(რუსულიდან გადმოქართულებული)

ლექციის შემდეგ დასვენების დროს პროფესორი დერეფანში გამოდიოდა სტუდენტებთან, რომლებიც ქარხნის მილებივით აბოლებდენ პაპიროსს.

პროფესორი პირში ჩაიდებდა მონპასეს, და ჩვეულებისამებრ შეუდგებოდა საბჭოთა კავშირის ძაგებას:

—ათ სავაჭროში ვიყავ და კარაქი ვერსად ვერ ვიშოვე. მითხარით თუ ღმერთი გწამთ — კომუნიზმის დამყარების შემდეგ კარაქი იქნება, თუ არა საჭმელად?

ყველა ჩვენგანმა კარგად ვიცით, რომ მასთან კამათი წყალის ნაყვაა, მაგრამ, როგორც ყოველთვის, ჩვენ ეხლაც გავცხარდით და შევუტიეთ პროფესორს. მან მომპასე მშვიდათ პირში ჩაიდო და თავის ქნევით გვითხრა:

— დამშვიდდით, ნუ ხმაურობთ; თქვენი აგიტაცია უნაყოფოა ჩემზე... უკვე დრო არის ლექცია გავაგრძელოთ... მე კი, როგორც თქვენ იცით, არა მწამს სოციალიზმის დამყარება არა თუ ერთ ქვეყანაში, არამედ, არა მწამს მთელ მსოფლიოში.

ჩვენც აღარ ვეკამათებით. ანდა რა საჭიროა! პროფესორი ღრმა მოხუცია, ცნობილია... რაც უნდა, ის ილაყბოს, ვის რას ავნებს? თანაც ლაპარაკი იცის ასეთი, თორემ გული არა აქვს ბოროტი. მცოდნე კი დიდია. მისი წყალობით ქიმიის საქმე ჩვენში ძალიან წინ წავიდა. ეს პრესაშიაც იყო აღნიშნული. ჩვენ ძალიან გვიყვარს იგი. პატივსა ვსცემთ თავდაბალი და ამხანაგური კაცია.

სძულს პროფესორი მხოლოდ ერთადერთ კაცს. ეს — მისი ცოლია.

ის პროფესორს მუქთამჭამელს და უსაქმურს ეძახის. ცოლი დარწმუნებულია, რომ მისი ქმარი მცირეოდნადაც არ არის იმისი ღირსი, რაც სახელი აქვს. ამბობს — ეს მხოლოდ შესაძლებელია ისეთ ჩამორჩენილ ქვეყანაში, როგორიც არის ჩვენი ქვეყანა, თორემ უცხოეთში ასეთ პროფესორს უნივერსიტეტის ახლოსაც არ გაიკარებენ! სხვათა შორის, პროფესორი ცნობილია როგორც ევროპაში, ისე ამერიკაშიაც).

ცოლს ესირცხვება ქმრის გვარის ტარება და ატარებს თავისს ქალიშვილობის გვარს.

ხოლო როცა ლაბორატორიაში თავისს შარდს გზავნის გამოსარკვევად (ეს კი თითქმის ყოველ თვე არის), მხოლოდ მაშინ სწერია პროფესორის გვარი ბოთლზე მიკრულ რეცეპტზე.

ერთხელ კვირას ორი სტუდენტი შევედით პროფესორთან.

პროფესორი საუზმობდა.

ჩვენ სამზარეულოსთან დერეფანში დავუცადეთ.

ცოტა ხნის შემდეგ სასადილო ოთახიდან მოგვესმა ლაპარაკი:

— იმათთან ერთად შენც ჩამოგასრჩობდი! — ემუქრებოდა პროფესორს თავისი ცოლი.

— კი, მარა ხელები მოკლე გაქვს. — იყო პროფესორის მშვიდი პასუხი.

— ხამი და ბრიყვი!—გაბრაზდა პროფესორის ცოლი.—მუჟიკს რამდენიც არ უნდა ასწავლო, მაინც მუჟიკად დარჩება! პმ!

ჩვენ ხველება დავიწყეთ, რომ გაეგოთ ჩვენი იქ ყოფნა და.. უხერხულ მდგომარეობაში არ ჩავარდნილიყავით.

მოსამსახურე ქალმა, რომელიც ჩაის სვამდა სამზარეულოში, ჩვენს დასამშვიდებლად გვითხრა:

— ეს ყოველთვის ასეა... განა პროფესორი დანაშაულია, რომ მუჟიკის შვილია?!

ოთახში კი ლაპარაკი მწვავდებოდა:

— დუქნებში არაფერი არ არის... აი ეს არის თქვენი წარმოება და მეურნეობა? ხა-ხა-ხა-ხა... ახალი ქვეყნის შემქნელნი!

— ყველაფერი არის, ყველაფერი იქნება! — ამბობდა დაბეჯითებით პროფესორი.

— კი, აბა... შეუშვირე ხელი და დაირჩენ... თქვენ შეგიძლიათ მხოლოდ დანგრევა, აშენება კი—არაფრის...

— როგორ თუ არაფერის? — გაცხარდა პროფესორი.—აბა რა არის: ზაჰესი, რიონჰესი, ამდენი ქარხნები და სხვა?

როცა პროფესორი ასე გაცხარებით ეკამათებოდა ცოლს, მზარეულ ქალს არ მოეწონა პროფესორის ასეთი საქციელი და სთქვა:

— როგორი კაცია! შენ უთხარი მას, რომ ეს თეთრია (ხელში მას შაქრის ნატეხი ეჭირა) და ის დაგიწყებს მტკიცებას, რომ—არა, ეს შავია... პირდაპირ საოცარი ხასიათი აქვს. გაამწარა ქალბატონი... თუ ვინმეს არ ედავა, ისე არ შეუძლია.

ერთი კვირის შემდეგ დასვენების დროს, როცა პროფესორი სტუდენტებთან იდგა დერეფანში, სთქვა:

— წარმოიდგინეთ თქვენ, ყავა არ არის, ყავა... ანდა როგორ უნდა იყოს, როცა ჩვენ არაფერი სიკეთე არა გვაქვს!

— მართალია!—დავუდასტურე მე და სტუდენტებმა გაკვირვებით შემომხედეს.—ეს მართალია. ძალიან ცუდია!

— რაა ცუდი?!—უცებათ შემეკითხა პროფესორი.

— ყველაფერი. მაგალითად, სტიპენდიის დარიგება დააგვიანეს, სახელმძღვანელოები არა გვყოფნის. ჩვენს სასადილოში უსუფთაობაა..

—ეს არაფერია.—შემომიტია პროფესორმა. — თქვენ არ გამოგიცდიათ გაჭირვება. თქვენ ჩემი დრო რომ გენახათ — მთელი კვირაობით არ ვსადილობდით; საერთო საცხოვრებელი სადა გვქონდა. სახელმწიფო არა თუ 30 მანეთს, 30 კაპიკსაც არ გვაძლევდა... აი, მაშინ ყოფილიყავით, ნახავდით...

— ეს შესაძლებელია, მაგრამ მე იმას ვამბობ, რომ რაღაც ბარაქა არ არის... ჩვენი საერთო საცხოვრებლის შენობა უკვე გაიბზარა... და, საზოგადოთ, ახალი აღმშენებლობა რაღაც ვერ არის ხეირიანი...

— არაფერი მაგის მსგავსი. — გაცხარდა პროფესორი. — თქვენ გგონიათ უწინ შენობები არ ინგრეოდა? ინგრეოდა და მეტი. მაგრამ მაშინ ამის შესახებ არ სწერდენ... ეხლა კი ყველაფერზე იწერება და ხალხმა ყველაფერი იცის...

— კი, მაგრამ ამერიკა ჩვენზე უფრო...

— რა ამერიკა?! — მომვარდა ბრაზისაგან ანთებულ თვალებით პროფესორი. — დაიცადე ოცი-ოცდაათი წელიწადი და მაშინ ნახავ რაც გვექნება ჩვენ; შენი ამერიკა უკანაც დაგვრჩება.

მე, რასაკვირველია, სტუდენტებს ყველაფერი ვუამბე, თუ რატომ „ვეწინააღმდეგებოდი“ პროფესორს.

ამის შემდეგ დასვენების დროს ყოველთვის ვკამათობთ პროფესორთან დერეფანში.

— გრამაფონის ნემსები არ არის! ანდა საიდან იქნება! ჩვენ ხომ ამერიკა არა ვართ!—ვამბობთ განგებ.

ამაზე გაცხარდება პროფესორი და ისე გაგვცოცხავს, რომ... ჩავჩუმდებით.

ჩვენ ყურადღებით ვუსმენთ მას, და მხოლოდ ხანდახან რომ არ „გაცივდეს“, ჩვენ განგებ გამოვსთქვამთ საყვედურს საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ.

—კო.

ჯოჯოხეთის კუთხე

თხილისა და ფულის საწყობი იყო რა, გამგეთ რომ მოევლინა ნიკოლა....

მშრომელ ხალხს რომ სახელი ნიკოლა არა სწყალობს, ამაზე ლაპარაკიც მეტია.

სამაგიეროდ, არც თუ მშრომელი ხალხი სწყალობს ნიკოლას.

არ ვიცი, რა ანდამატიანი რამე არის ეს სახელი ასეთი, რომ მისი მატარებელი ისე შერგავს ხოლმე ცხვირს ყოველ თბილ ადგილში, როგორც სადგურში მატარებელი.

ვერაფერი ვერ აჩერებს.

აი, რას იწერება ერთ-ერთ ნიკოლას შესახებ ჩვენი კორესპონდენტი ვ. კოკელი:

„კოკის თემში იყო ვინმე
გამოცდილი ნიკოლა,
აზნაური, გვარიანი
ხერხიანი იყო რა!?
ნიკო სად არ დადიოდა,
ის ეძებდა თბილ ადგილს,
და ყოველთვის გაურბოდა
მცირე ადგილს, მივარდნილს!
კოკის თემში არსებობდა
ს. ს. საკრედიტო ამხანაგობა,
სანამ ნიკო შეძვრებოდა,
ხალხში ქონდა მას ნდობა!“.

ცხადია, ეს ნდობა უკვე დაეკარგა საკრედიტო ამხანაგობას მას შემდეგ, რაც იმაში ნიკო აზნაური შეძვრა. კრედიტი ნდობას ჰქვია, ხოლო ნიკოს ნდობა იმ თავითვე არა ჰქონია, ეს მალე კიდეც გამტკიცდა:

„არ გასულა დიდი ხანი,
მან გაშალა ფრთებიო!...
„ნიკომ ფული შეგვიჭამა“—
ხალხში არის ხმებიო!
სახლი ცინკით გადიხურა,
ღვინოც —ნაირ-ნაირი,
ქეიფობაც ძველებური:
გიტარა და დაირი!.,

„ყველაფერი კარგია, რაც კარგათ თავდება“-ო, იტყვის ხოლმე რუსის ხალხი.

კარგია, რაც გიტარითა და დაირით თავდება, თუ ამას არ მოჰყოლოდა საწყობში 1200 ფუთი თხილისა, ხოლო სალაროში 800 მანეთი ფულის დანაკლისი!

თუმცა, განა, ნიკოლას დააკლდა?!. არ შეგჭამოსთ პირმა: დააკლდა კოკის ს. ს. საკრედიტო ამხანაგობას, ხოლო პირადათ ნიკოლას ნდობას ჯერ-ჯერობით ამითი არც არა დაჰკლებია და არც არა შემატებია რა, თუნდაც მისი გამსახლში, ე. ი., უფრო თბილ ადგილას მოთავსების სახით.

კახეთის გზაზე, ბადიაურში ასეთი სამორიგეო ოთახია სადგურში!

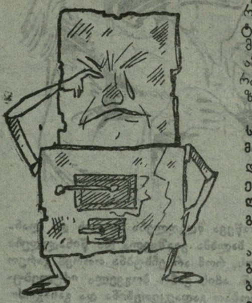

იქნება ვინმემ იფიქროს, რომ ეს კარიკატურა რედაქციის მიერ მოგონილ - მოჭორილი ამბავია. დაუგდოთ ყური კორესპონდენტ „ავაზნელს“:

„სადგ. ბადიაურში სამორიგეო ოთახში მთელი ზამთარი გავიდა და ვერ იქნა და ვერ ეშველა კედლის ღუმელის შეკეთებას, რის გამოც მორიგეები დიდ გაჭირვებას განიცდიან და იძულებული ხდებიან მანგალით გაათბონ თავიანთი თავი“-ო!

ეს ამბავი სხვათა შორის სათანადო ხელწერითა და ბეჭდის დასმითაც არის დადასტურებული, როგორც ყოვლად სარწმუნო ფაქტი, თუმცა მეტის მეტად დამაღონებელი, იმდენად დამაღონებელი, როგორც ახლობელი ტყე არის დაღონებული ამ ზამთარში, შორიდან ამისი უტყუარი მოწმე.

ერთში სცდება კალმისტარი: ერთი არა, სამი მკვდარი!..

კალმის ტარი არაფერშიც არ შესცდება, თუ სიტყვა ჩვეულებრივ კალმისტარს ეხება.

მაგრამ როცა კალმისტარი ადამიანის ფსევდონიმია, მაშინ შეცდომა ასეთ კალმისტარს, ერთი კი არა, თუნდაც ერთი დიუჟინიც მოუვა ხშირად.

თუმცა შეცდომაც არის და შეცდომაც. არის შეცდომა უნებლიე, უწყინარ - უვნებელი, თუმცა ხშირად ძალიან მავნებელიც იმავე დროს.

მაგალითად: შენმა მეზობელმა რომ უნებლიეთ ხელი გაიქნიოს და თითი თვალში მოგახვედროს, მისთვის ეს შეცდომა იქნება უნებლიეც და უვნებელიც; თქვენთვის კი — ფრიად მავნებელი, ზოგჯერ მხედველობის სრულიად დამკარგველიც. დამოკიდებული გახლავთ იმაზე თუ რა „ფასონზედ“ ჰქონდა თქვენს მეზობელს გაკეთებული ეგრედწოდებული „მანიკიური“.

ადამიანის თვალზე „ზედმოქმედების“ პროცედურას რუსები გამოხატავენ ხოლმე თქმებით: „ოჩკი ვტირაეტ“ ან კიდევ: „პილ პუსკაეტ ვგლაზა“-ო, რაიცა ქართულად დაახლოებით ასე ითქმის: „თვალში ნაცარს მაყრის“-ო.

როცა სხვა გაყრის თვალში ნაცარს, აუცილებლად არის საჭირო ფიქრი თავის დაცვაზე.

უფრო ცუდია მდგომარეობა, როცა კაცი თვითონ იბრმავებს თვალს, ხშირად ყოველი ნაცრის გარეშე.

ავილოთ, მაგალითად, ჩვენი კორესპონდენტი კალმისტარი. ის გვწერს შემდეგს:

„სოფელ მაწევანშიდ, ალბულაღის რაიონშიდ, ერთ ოჯახშიდ გარდაიცვალა ქალი. იმათ ჩვეულება აქვთ მოიწვიონ ღვდელი როგორც დასაფლავების, ისე მეორე დღეს.

მკვრდის პატრონმა მღვდელი მოიწვია სოფელ წინწკროდან, რომელიც მოვიდა მეორე დღესაც იმავე ოჯახშიდ საწირავათ. წირვის შემდეგ ქეიფობის დროს გამოცხადდა მეორე მღვდელი სოფელ ბოგვიდან, შტაცკურად ჩაცმული და ოლარი ილლიაშიდ ამოჩრილი. თანაც ძალზედ მთვრალი. მასპინძლის და ხალხის დაუკითხავათ გადაიცვა ოლარი და დაიწყო საცეცხლურის ქნევა, რაზედაც ხალხს სიცილი აუტყდათ. ბოლოს მოვიდა სუფრა-

ზედ დაბძანდა. დაიწყო სმა-ჭამა და, როცა გადმოკრა ზედიზედ, გადასძახა პირველ მისულ ღვდელს: შენ ვინ მოქცა აქ მოსვლის ნებაო.

დამიძახეს და მოვედიო! იყო პასუხი

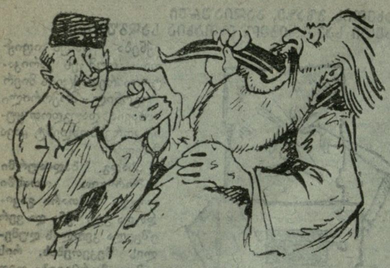

შეიქნა მიწევ - მოწევა მღვდლებს შორის და ლანძღვა - გინება, მაგრამ ხალხმა გააშველა და წინადადება მისცა ბოგველ მღვდელს, რომ არ ეჩხუბნა თორემ გარეთ გამოგდებას დაჰპირდენ. ამის გამო ბოგველი იძულებული გახდა ჩხუბი ხუმრობათ გადაექცეთებინა და განაგრძო ქეიფობა.

იმდენათ ხუმრობდა და მაიმუნობდა ქალებთან, რომ მკვდარი სულ დაავიწყდათ"-ო.

ისე ქონიანად ათავებს კორესპონდენტი, თითქოს ლამობს ჩვენშიც გამოიწვიოს იმ ერთი მკვდრისადმი თანაგრძნობაო.

თანაგრძნობის ღირსი თუა აღნიშნული მკვდარი, მხოლოთ იმ მხრივ, რომ იგი მხოლოობითი რიცხვში დარჩა კორესპონდენტის მიერ მოხსენებული, როცა ჩვენ აქიდანვე ვამჩნევთ აღნიშნულ შემთხვევაში, თუ მეტს არა, სამს მკვდარს მაინც (ორი იქ დამსწრე მღვდლის ამ უკანასკნელთა რიცხვში მოქცევა, რაღა თქმა უნდა!)

ამას რომ ვამბობთ, უნდა გაიგოს ყველამ, მათ შორის პატივცემულმა კორესპონდენტმაც, რომ მკვდარი ზოგჯერ გაცილებით სჯობია ისეთ ცოცხალს, რომელსაც „მკვდარი იჭირავს".

მღვდლები და მათი წირვა — პარაკლისი ამჟამად უკვე მუდამ ყრუთათვისაც" კი მკვდარია.

მაშ, რაღა უნდა ვუწოდოთ იმ ცოცხლებს, რომლებიც ისე მოხიბლა და მოაჯადოვა ამ „მკვდარი ხალხის" სრულიად შეუფერებელმა და უალაგო ხუმრობა—მაიმუნებმაც კი.

„კალმისტარი" მაინც არ რეოდა ამ შეუგნებლობისა და უვიცობის მთელს ტყეში!

ვილემინა გინაძე სამკითხველოს ჯინაზე

ვინ არ იცის სოფლად ქოხ-სამკითხველოს როლი და მნიშვნელობა ამ კულტურულ რევოლიუციის ხანაში.

ჭეშმარიტად უსაზღვრო და უზომო არის ამ კულტურის ერთ-ერთი უებარი საშუალების დანიშნულება სოფლად, საზოგადოთ ყოველ სოფლად.

ხოლო თუ სოფელი სხვავა—სხვაა, ეს ჩვენ არ ვიცით.

კორესპონდენტი ალი ასე აგვიწერს აღნიშნულ სოფლის ქოხ-სამკითხველოს:

„სამკითხველოს გამგე არის
ქალი ვილემინა,
სულ არშიყობს ყოველ საათს...
(მგონი, ალარც სძინავს!)
სამკითხველოში ვერ ნახამთ
მიკროსკოპით:—გაზეთს,
(ო, ვინ შევა იქ, ჯოჯოხეთს,
ვინ სულელი გაბედს!).
მაგ ტალახი გორებათ სდგას,
არის მტვერის ბური.
ეხლა თესლი რომ დათესო,
მოვა კოდი პური!-ო.

სასურველია, რათა კორესპონდენტ ალის შუქზე მაინც შენიშნონ ყოველივე ეს და, ვისგანაც ჯერ არს, მიიღონ კიდეც შესაფერი ზომები სამკითხველოს გადასარჩენად. წინააღმდეგ შემთხვევაში ვინმე იფიქრებს, რომ ვითომც ანდაზა: „სიტყვა (ამ შემთხვევაში—„სამკითხველო") სხვაა, საქმე სხვაა, შუა უზის დიდი ზღვარი (ვილემინა გინაძის სახით!)-"ო პირდაპირ სოფელ სხვავადან მოდიოდეს თავისი ტიტველი ფეხებით.

თელავის თეატრის გამგე ვართანა კომკავშირს არ აჭაჭანებს თეატრის კართანა!

მართალია, კომკავშირთან ომი ღმერთსაც არ გასვლია, არა თუ კაცს; მაგრამ ჩვენში ზოგიერთებს კიდევ ახერხებენ ამ ახალგაზრდობის რითიმე შევიწროებას.

ავიღოთ თუნდაც თელავის მაგალითი. აი, რასა გვწერს ამის შესახებ ჩვენი კორესპონდენტი **ზეთ-ნაზარა:**

თელავში არის თეატრი,
ჰყავს გამგე ყაზაროვია,
რომელმაც გამოუცხადა
კომკავშირელებს ომია.

ვართანა დიპლომატია,
დიდი „ნიჰი "აქვს გამგისა,
ტრიუკებიან სურათით
ხალხი გაგვირყვნა ლამისა.

მას მფარველობენ „ტუზები"
(გიგო, ილიკო, ვანია,)
ვართანამ მეშჩანობითა
ხალხს მოაძულა თავია.

ვინ არიან ეს ვართანას მფარველები, ჩვენ არ ვიცით. იქნება საპატიო ხალხიც იყვეს. მაგრამ ჩვენ გვაგონდება ძველი ფილოსოფოსის აზრი: „მითხარი: ვინ არის შენი მეგობარი და მე გეტყვი ვინცა ხარ შენ"-ო.

„ღვთისნიერი" ვართანა კომკავშირს უცხადებს ომს. თუ ეს ასეა, არც მისი მეგობრები ყოფილან ღვთიდგან დიდათ დაშორებულნი. ამიტომ ისინი შეიძლება კიდეც უფრო „ამაღლდენ", მხოლოდ ომს რომ წააგებენ, ეს კი უდაოა.

არტელის უფროსი, ანტონი, დიდი ლხინის გახდა პატრონი!..

ეს ამბავი მოხდა ნატანებში.

ვის არ სმენია სიმღერა: „ვაი-ვუი ნატანებს"!.. ჰო და საიდანაც სიმღერა ბუდობს, რაღა გასაკვირია, რომ ლხინიცა და დროს ტარებაც იქვე ბუდობს.

შეიძლება ამ შემთხვევის შესახებ ჩვენს მკითხველებს არც არაფერი სცოდნოდათ, რომ იგი არ შეემჩნია კორესპონდენტ —**გამვლელს** და არ აეწერა შემდეგი მხატვრული სტრიქონებით:

ანტონ ლხინი გადიხადა;
მოიწვია მეზობლები:
სტუმრებს შორის ბევრი ჰყავდა:
ჩარჩ-წურბელა, მამა-მღვდლები:
უკეთესი მასპინძლობა,
არ იქნება და არც თქმულა,
ლობი, ხარჩო, პური, ღვინო,
უამრავი რაც იქ დგმულა!..
გავაშკაცდა რა ანტონი,
„ტუში—ტუში"—დაიძახა,
და ყანწების ფრიალითა
დიმიტრი მღვდელს მიაძახა:

ალავერდი, მამა დიტო,
მოგილოცავ რა ამ ყანწსო,

ჩამოშართმევ იმედია,
შენებურათ უზამ ყლანწსო!:

დიტრო მღვდელმა უპასუხა;
„კაცი ვარ და არა მუხა!“.
ჩამოართვა და ერთ წუთში
ყინწი ღვინო გადახუხა!..

ეჰ, მადლობა ღმერთს! ძლივს ამოვისუნთქე, თითქოს დიტრო-მღვდელს კი არა, მე გადამეხუხოს ის ღვინო!..

ღმერთმა შეარგოს დიტრო მღვდელს ღვინო... ღვინოს თქვენი ჭირი წაუღია... მხოლოთ რა ვუთხრა მე კორესპონდენტ გამვლელს, რომელიც ისე აწერდა ამ მოვლენას, რომ თითქოს დიტროს მარტო ღვინო კი არა, ყანწიც ზედ გადაეყოლებიოს თავის მოკალულ მუცელში.

თუმცა რა უნდა მომხდარიყოს, სრულიად ჩვეულებრივი ამბავი. მოგეხსენებათ, რომ მღვდლისა და სირაქლემას მუცელი თითქმის ერთი და იგივეა, ასე რომ ერთი ყანწის გადაყლაპვა რა უნდა ყოფილიყვეს, მაგრამ ჩვენ უფრო ის გარემოება გვაწუხებდა, რომ ახალს ყანწს დღეს თითქმის აღარავინ აკეთებს და თუ კიდევ სადმე თითოოროლა ძველი ყანწი ჰკიდია შემონახული, ისინი სავსებით საჭიროა სიძველეთა მუზეუმისათვის.

თუმცა მღვდლის მუცელზე უფრო სიძველეთა საწყობი კიდევ რაღა უნდა იყვეს.

ცნობათა მიღება

ჩაძუჩს: თქვენს კორესპონდენციაში შუანა ქვიტირის შესახებ ტარტაროზს ძალიან მოეწონა ერთი ადგილი, რომელსაც აქვე ათავსებს:

„ერთი გადამწერი ქალი
გვერდით უზის ჩვენს ჭიჭიკოს,
ნოქარიც მას ეხმარება:
ორივე ერთად ჭიკჭიკობს“-ო.

მხოლოდ აქ არის ერთი გაუგებრობა. ჭიჭიკო თუ ალმასკომის თავმჯდომარეა, ნოქარი, ალბათ, კოოპერატივის თანამშრომელი იქნება. ჩვენს დროში ნოქარი სხვანაირად წარმოუდგენელია, ჰო და თუ ამ ორს მივუმატებთ გადამწერ ქალს, გამოვა სამი და არა ორი. მართალია, მათ შორის ერთი ქალია, მაგრამ საბჭოთა წესებით ხომ ქალი კაცთან გათანასწორებულია. მაშ საიდან შეიძლება აქ ორი გამოდიოდეს? შესაძლოა ერთი შესაძლებლობა: ნოქარი და ალმასკომის თავმჯდომარე თუ იმორიგებენ: ხან ერთი და ხან მეორე თუ მიუჯდება ქალს გვერდით საჭიკჭიკოთ.

რას იზამთ? მოცალეობის საქმეა!..

ალ. ფილიპიას. თქვენი „საბჭოთა არჩევნები“ თუმცა ცოტა მოგვიანებით მივიღეთ, მაგრამ მოთავსება მაინც შეიძლებოდა, რომ... დიახ, იმას მოგახსენებდით, თქვენი ლექსი მღვდლის შემდეგი მონოლოგით თავდება:

„ველარც საბჭო დამანახვეს,
არჩევნების სვლა,
ეკლესია ხომ დაიმტვრა,
რაღა ვუყო თავს“-ო.

რაღა თქმა უნდა, რომ ეკლესიის დამტვრევა მღვდლისათვის აუწერელ ნივთიერი ტრაღედია, რომელსაც ლოღიკურად მოსდევს ეგრედ წოდებული ხურჯინის სიცარიელე.

მაგრამ, თუ შოთას თქმას: „ღმერთმა ერთი რად აცხოვნოს, თუ მეორე არ წასწყმიდოსო“-ს შევაბრუნებთ, გამოვა, რომ მღვდლის თავის საკითხი თავის თავად სწყდება, მიუხედავად აღნიშნულ მარცხისა: მღვდელს შეუძლია „დაცალიერებული თავი“ (ეკლესიის დამტვრევისა გამო, რაღა თქმა უნდა!) ასწიოს და დაცალიერებულ ხურჯინშივე მოათავსოს.

ნიშადურს. მივიღეთ თქვენი „მესტვირული სამებისათვის“. მშვენიერია ამ მესტვირულის დასაწყისი:

ჩემო, ძმაო ტარტაროზ,
მიიტანე იქ რგოლი,
სადაც ცხოვრობს მევახშე
ბურჭულაძე გირგოლი“-ო.

მხოლოდ არ გვწერთ, თუ, სახელდობრ, რა „რგოლი“ უნდა მივიტანოთ. ოქროს რგოლი ახლა ხმარებიდან თანდათან გადის. ხოლო რკინის გამეტება ამ ინდუსტრიალიზაციის ხანაში ძალიან ძნელია.

წკეპლას. თქვენი ლექსი რომ ჩავიკითხეთ ბოლომდის, დავაქნიეთ თავი და გინატრეთ როგორც თქვენ პირადათ ერთ ხელში, ისე მეორე ხელში—თქვენი პატივცემული ფსევდონიმიც.

დანარჩენი ჩვენი სინდისის საქმეა.

№ 109-ს. თქვენი ლექსი „ვაჭრების მოთქმა“ ასე თავდება:

„აღარ გაგვიდის ძველი ხრიკები,
მატყუარები დღეს დავძაბუნდით“-ო.

ეჰ, ჩემო კარგო, არა მარტო მატყუარები დაძაბუნდენ, არამედ ზოგი, უკაცრავული პასუხია, „პოეტებიც“!..

არ იფიქროთ, რომ ეს უკანასკნელი ფრაზა თქვენ გეხებოდეს! მართალია, ჩვენ კი გაგვწყრომია ღმერთი და თქვენი ერთი ნაწარმოები დაგვიბეჭდია, მაგრამ აქედან თქვენს პოეტობამდის ჯერ კიდევ მაინც დიდი მანძილია.

ღუნღლს: მივიღეთ თქვენი „ნოე ჟორდანიას ლექსი“. გამოგიტყდებით, რომ დრო ასეთი ლექსისათვის პირდაპირ ხელსაყრელი გახლავთ. ამასთან ნოე ჟორდანიაზე, როგორც უწყით, ჩვენც კბილებს ვილესავთ და თუ რამე ისეთი „საგოგმანებელი“ რამე კი ჩავიგდეთ ხელში, პაპაის სულს ვიცხონებთ.

მაგრამ იმ ვირის როლში ჩავარდნას მაინც გავურბით, მომაკვდავს ლომს რომ წიხლი ჩასცხო ფერდებში; სულ ერთია, მაინც ველარაფერს დამაკლებსო!

სანჩოს. მართალია, სანჩო-პანჩოს პირს, როგორც დონკიხოტის თანაგზაურისა და ახლობელისას, ბევრი რამ ეპატიება, მაგრამ არც იმდენად გადაჭარბებავარგა, როგორც თქვენა სწერთ თქვენს „ღვდლის ტირილში“:

„ხმის უფლება ჩამომართვეს,
თან ვღრიალებ, როგორც გმირი,
აკვნის ბავშმაც იმ ურჯულომ,
შემიჯავრა, როგორც ჭირი.
ნეტარება ძველსა — დროსა, —
სანატრელი იგი ტკბილი,
მის ლოდინში აღარ შემრჩა,
თავზედ ბეწვი, პირში კბილი.

აკვნის ბოვშის მიერ შეჯავრებასა და ათვალწუნებას რომ მღვდელი არაფრად შეუშინდება, ეს იმ ბავშზე უმცროსმაც კი მშვენივრად იცის.

ვერც ასეთი ბოვშის ურჯულოებით გავაკვირვებთ სოფლის მღვდელს.

რაც შეეხება „ძველი დროს“ ლოდინს, ეს წარმოუდგენელია: მღვდელი თუ ელის, ამ დროს, კი არა, ასეთი დროს დამახასიათებელი წესების ისევ აღდგენას, თუნდაც ეს მოხდებოდეს მომავალ დროშიც. — დროს ამ შემთხვევაშიც არ გაუშინჯავს იგი კბილს, თვითონ უკბილოთაც კი ადვილად შეურიგდება „ძველის აღდგენას“, რომ ეს შესაძლებელი იყვეს.

მშვიდობიანობის გუშაგი

(„პროჟექტორ“-დან)

მშვიდობიანობა:—საკვირველია! ამ ხიშტის ახლოს თავს უკეთესად ვგრძნობ, ვიდრე იმ ზეთის ხილის ტოტის ქვეშ!